

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності парламентської опозиції (реєстр. № 1066-1 від 23 грудня 2014 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 27 січня 2016 року (протокол № 40) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності парламентської опозиції (реєстр. № 1066-1 від 23 грудня 2014 року) (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України В.Писаренком.

Згідно з пояснювальною запискою метою Законопроекту є визначення правових засад і гарантій опозиційної діяльності у Верховній Раді.

Для досягнення мети автором пропонується доповнити Регламент Верховної Ради України новою главою 12 «Парламентська опозиція», якою встановлено порядок утворення та діяльності парламентської опозиції; права парламентської опозиції, зокрема, право парламентської опозиції на представництво у керівництві Верховної Ради та її органах, право парламентської опозиції на формування опозиційного уряду. Разом з тим, пропонується встановити порядок участі парламентської опозиції в організації та проведенні «години запитань до Уряду».

Крім того, Законопроектом передбачається внесення зміни до Закону України «Про комітети Верховної Ради України» з метою упорядкування норм щодо формування керівництва комітетів Верховної Ради України з урахуванням квот парламентської опозиції.

Законопроектом також пропонується внести зміни до законів України «Про Рахункову палату», «Про Національний банк України», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про Вищу раду юстиції», «Про Конституційний Суд України», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» щодо участі парламентської опозиції у формуванні персонального складу зазначених органів та «Про Кабінет Міністрів України» стосовно права парламентської опозиції брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України, органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Необхідність прийняття Законопроекту обумовлена відновленням дії окремих положень Конституції України у редакції 2004 року, у зв'язку з прийняттям Закону України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 року № 742-VII, який передбачає парламентсько-президентську форму правління в Україні.

Чинним Регламентом Верховної Ради України не визначено можливість формування та функціонування парламентської опозиції.

Статтею 85 Конституції України встановлені повноваження Верховної Ради України, до яких зокрема належать: призначення на посади та звільнення з посад Голови та інших членів Рахункової палати; призначення на посаду та звільнення з посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; призначення на посади та звільнення з посад половину складу Ради Національного банку України; призначення на посади та звільнення з посад третини складу Конституційного Суду України та інші.

Закріплення за парламентською опозицією права у прийнятті участі у формуванні вищезазначених органів справедливо призведе до покращення взаємодії та взаємоконтролю між парламентською опозицією та коаліцією.

Згідно з Конституцією України Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в Україні, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85, стаття 91). З огляду на наведене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону.

Враховуючи викладене, Комітет з питань правової політики та правосуддя дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності парламентської опозиції (реєстр. № 1066-1 від 23 грудня 2014 року), поданий народним депутатом України В. Писаренком, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ